BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-3183-5/19

Mostar, 23. 09. 2021. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, rješavajući po presudi Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 035002 20 U od 22. 07. 2021. godine, a u vezi sa žalbom Riba Neretva d.d. Konjic, broj: 03-181/19 od 04. 10. 2019. godine izjavljena na Tendersku dokumentaciju u postupku javne nabave: *Nabavka autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve na kojima pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje sportskih ribolovaca „Glavatica" - Jablanica i Udruženje/Udruga sportskih ribolovaca „Neretva 1933" – Mostar"*, ugovornog tijela JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Podružnica Hidroelektrane na Neretvi Jablanica, na temelju članka 93. stavak (7), 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14), na sjednici Vijeće I održanoj 23. 09. 2021. godine, donosi

R J E Š E N J E

1. Usvaja se žalba kao osnovana.

2. O povratu sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka ovo tijelo donijet će posebno rješenje.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, broj: JN2-03-07-1-3183-3/19 od 06. 02. 2020. godine točkom 1. dispozitiva odbijena je žalba žalitelja kao neosnovana, točkom 2. dispozitiva poništena je tenderska dokumentacija za predmetnu javnu nabavu zajedno sa Obavještenjem o nabavci, broj: 1409-1-1-130-3-86/19 od 24. 09. 2019. godine, te je točkom 3. odbijen zahtjev žalitelja za povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 KM.

Protiv navedenog rješenja žalitelj Riba Neretva d.d. Konjic je pokrenuo upravni spor okončan Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 035002 20 U od 22. 07. 2021. godine kojom je uvažena tužba, osporeno rješenje ovog tijela kao tuženika, broj: JN2-03-07-1-3183-3/19

od 06. 02. 2020. godine u točci 1. i 3. dispozitiva poništava i predmet se vraća na ponovni postupak u preostalom dijelu rješenje ostaje na snazi, te se ujedno tuženik obvezuje da tužitelju nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 100,00 KM u roku od 15 dana od dana dostavljanja presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Žalitelj Riba Neretva d.d. Konjic u žalbi broj: 03-181/19 od 04. 10. 2019. godine navodi: U zakonskom roku u skladu sa članom 7.6. Poziva za podnošenje ponuda u otvorenim postupcima javne nabavke broj 10202-152/19, 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19 iz septembra 2019. godine, podnosi žalbu sa prijedlogom da se, u skladu sa žalbom, naloži ugovornom organu da izmijeni kriterije u tačkama 3.4.2. a) i Napomene iza tačke 3.4.2. a) gore pobrojane tenderske dokumentacije ili da URŽ u cijelosti poništi tendersku dokumentaciju broj: 10202-152/19, 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19.

Žalitelj navodi tačke 3.4.1. i 3.4.2. i 3.4.2.a) tenderske dokumentacije kojima su propisani minimalni uslovi za ponuđače, koje se odnose na jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije za zahtijevanu vrstu ribe, kao i dostavljanje Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu (LOT 1), neretvansku meko usnu pastrmku (LOT 2) i neretvansku potočnu pastrmku (LOT 3) izdat od strane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ili drugog pravnog lica registriranog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Razlog zašto su navedene odredbe tenderske dokumentacije nezakonite i suprotne podzakonskim aktima su slijedeće:

Ugovorni organ ne navodi da li je INGEB-Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo registrirano, a time i ovlašteno za izdavanje certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta nabavke. Jer odredba člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH (u daljem tekstu ZOSR FBiH) kaže da poslove iz oblasti slatkovodnog ribarstva obavljaju pravna lica koja su *registrirana* za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Da je ovlašteni organ dužan dokazati da je INGEB registriran u smislu člana 48. ZOSR, a time i ovlašten za izdavanje Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta javne nabavke, vidljivo je iz odluke URŽ JN2-03-07-1-1364-9/17 od 18.01.2018. godine, na stranici 7. odluke. Taj dokaz ne proizlazi iz osporene tenderske dokumentacije. Isto tako iz osporene tenderske dokumentacije ne proizlazi da li se pod „drugim pravnim licem registriranim za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda", misli i na domaća i strana lica koja su registrirana za gore navedeno.

Nadalje, nejasno je, neodređeno i nezakonito navođenje termina „Jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije" za predmet javne nabavke. Obzirom da svaka analiza/certifikat/uvjerenje o genetičkoj karakterizaciji sadrži određen procenata da određena riba /mlađ ima tražene genetske karakteristike, nejasno je na koji način bi se vršila ocjena ponuda u slučaju da određeni ponuđač dostavi certifikat sa npr. 90% potvrdom genetičke autohtonosti, ali njegova ponuda bude veća od ponuđača koji dostavi certifikat sa 87% potvrdom genetičke autohtonosti. Drugim riječima, izraz „Jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske

populacije", može dovesti do neravnopravnog tretmana ponuđača i stavlja pretjeran teret na ponuđače i dovodi ih u neizvjestan položaj.

Kad zahtijeva kao dokaz genetičke autohtonosti Certifikat iz člana 48. ZOSR, ugovorni organ se ne poziva na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata[1], niti navodi koje će druge dokaze prihvatiti o ekvivalentnim merama osiguranja kvaliteta od kandidata koji nemaju pristup takvim certifikatima. Zato je ugovorni organ bio dužan da navede koje dokaze i od kojih tijela će prihvatiti ako ponuđač ne dostavi certifikat INGEB-a.

Nejasne su i zbunjujuće, time i nezakonite odredbe člana V Okvirnog sporazuma (Aneksi 8.1, 8.II i 8.III), člana III nacrta pojedinačnog godišnjeg ugovora (Aneksi 9.1, 9.II i 9.III) osporavane tenderske dokumentacije broj: 10202-152/19, te člana V Okvirnog sporazuma (Aneksi 8.), člana III nacrta pojedinačnog godišnjeg ugovora (Aneksi 9.) osporavane tenderske dokumentacije pod brojevima: 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19, koji članovi navode da naručilac zadržava pravo da na dan poribljavanja o svom trošku izvrši kvantitativno-kvalitativnu kontrolu ribe/riblje mlađi predmeta nabavke, obzirom na Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti iste. Ukoliko Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti ribe/riblje mlađi poslije uzorkovanja na dan poribljavanja, pokaže manje od 80% učešća promatrane ribnjačke populacije sa jedinkama autohtonih neretvanskih populacija ribe/mlađi predmeta nabavke, ugovorni organ će podnijeti zahtjev za protest bankarske garancije za dobro izvršenje posla odnosno bezuslovnu naplatu shodno odredbama ZOO....

Ovdje se nameću dva pitanja: putem kojeg lica će ugovorni organ vršiti kontrolu i da li će se dopustiti poribljavanje sa ribom/mlađi koja na dan poribljavanja pokaže manje ili 80% učešća posmatrane ribnjačke populacije ili će samo aktivirati bankarsku garanciju i neće dopustiti poribljavanje ili će dopustiti poribljavanje ribom/mlađi koja ima manje od 80% učešća i aktivirati bankarsku garanciju. Ovo je relevantno zbog kvaliteta ribe/mlađi kojom je potrebno izvršiti poribljavanje, jer se poribljavanje u kvantitativno-kvalitativnom smislu mora vršiti u skladu sa ribarskom osnovom.

Osporava da INGEB nije registriran za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda pri čemu smatra da djelatnosti INGEB-a: Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama i Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji ne ukazuju registraciju kakvu propisuje član 48. ZOSR FBiH, da bi se od istog mogao prihvatiti certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti koji bi sa sigurnošću potvrđivao da se radi upravo o ribi/mlađi sa jasnim genetičkim karakteristikama koje je čine pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka.

Iz tenderske dokumentacije se ne vidi da INGEB izdaje Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta javne nabavke na okolnost genetičke autohtonosti. Ugovorni organ to svjesno i namjerno izbjegava navesti. Upravo naprotiv, INGEB u postupcima utvrđivanja genetske

autohtonosti izdaje Analizu, a ne certifikat, stoje vidljivo iz Analize broj 542/17 od 24.10.2017. godine, koja je izrađena upravo na zahtjev ugovornog organa radi utvrđivanja autohtonosti uzgojne populacije jednog od ponuđača na tenderu, „LAKS" d.o.o.

Sad je potpuno jasno da INGEB ne izdaje certifikat, nego samo vrši analizu, a analiza i certifikat nisu isto, što navodi i URŽ u odluci broj JN2-03-07-1-1923-7/19 od 5.9.2019. godine, str. 18. pasus prvi. INGEB sačinjava i izdaje analizu upravo iz razloga što nema registraciju kakvu traži član 48. ZOSR FBiH, jer da ima onda bi i mogao da izdaje Certifikate, jer samo lica koja su registrirana kao u članu 48. ZOSR FBiH mogu izdavati Certifikate o porijeklu i genetičkoj autohtonosti.

INGEB ne može izdavati certifikate iz člana 48. ZOSR FBiH iz razloga što nije akreditivan za obavljanje poslova iz člana 48. ZOSR FBiH. Da bi neko pravno lice moglo izdati certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti, ono prvo treba biti registrirano za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, a potom i akreditivan za izdavanje certifikata i imati akreditivnu metodu, o čemu će više riječi biti u nastavku ove žalbe.

I ovom žalbom ponovno ukazuje na ono što smo ukazivali u ranijim žalbama na tendersku dokumentaciju ugovornog organa, te ističemo i dodatne činjenice, a sve kako slijedi: U Bosni i Hercegovini ne postoji akreditovana laboratorija/institucija/organ/tijelo sa akreditovanim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu. To je jasno vidljivo iz javno objavljenih podataka na web stranici BATA-Instituta za akreditiranje u BiH, po kojim podacima nijedna ustanova u BiH nije akreditovana za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije. Dakle, nije moguće da ijedan ponuđač pribavi valjan, objektivan i kvalitetan dokaz da riba/riblja mlađ iz tenderske dokumentacije ispunjava uvjete navedene naprijed u glavi I ove žalbe. *Pojam akreditacije znači davanje dozvole za rad. Riječ akreditacija koristi se u mnogim područjima i označava pojam za davanje odobrenja nekome da može raditi određenu vrstu posla,* zvanično priznanje da je neko tijelo za ocjenjivanje usklađenosti (laboratorij, tijelo za certifikaciju, inspekcijsko tijelo) kompetentno, stručno i tehnički osposobljeno za rad u skladu s međunarodno prihvaćenim pravilima i da provodi aktivnosti ocjenjivanja usklađenosti u skladu sa međunarodno prihvaćenim pravilima.

Ocjenjivanje usklađenosti znači dokazivanje da su utvrđeni zahtjevi koji se odnose na proizvod, proces, sistem, osobu ili tijelo ispunjeni. Ocjenjivanje usklađenosti provode tijela za ocjenjivanje (laboratoriji, inspekcijska tijela, certifikacijska tijela), a da bi pružila dokaz osposobljenosti za zadatke koje obavljaju, mogu se akreditirati prema odgovarajućoj za to određenoj međunarodnoj normi (uglavnom niz normi ISO/IEC 17000). Akreditacija daje povjerenje u sigurnost i kvalitetu proizvoda i usluga. Jasno je iz prednjeg da, ako tijelo nije na propisan način akreditovano za određeni proces, proizvod, sistem, onda nema ni sigurnosti da potvrda koju izdaje o određenom procesu, proizvodu itd može pružiti povjerenje o sigurnosti i kvalitetu određenog proizvoda, usluge, procesa, sistema, a u konkretnom slučaju genetskog diverziteta-genetske karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku i neretvansku

glavaticu.

Uspostavljanje i održavanje kompetentnog, nepristranog i nezavisnog sistema akreditiranja kako bi i korisnici usluga akreditiranih tijela i potrošači u BiH imali povjerenje u usluge koje pružaju laboratoriji, certifikaciona i inspekcijska tijela u različitim oblastima, što je vidljivo iz liste koju javno na web stranici objavljuje BATA. Kako u BiH nema akreditovane Laboratorije ili druge institucije za utvrđivanje genetičkog diverziteta-karakterizacije autohtonosti za, konkretno, neretvansku potočnu pastrmku i neretvansku glavaticu, nemoguće je sa sigurnošću koju propisuju međunarodni standardi, znati da je ijedan ponuđač ispunio ključni uvjet iz ponude - da raspolaže sa ribljom mlađi/ribom iz koja je predmet javne nabavke roba putem nabrojanih otvorenih postupaka.

Bez Analize koju daje akreditovano tijelo, otvara se širok prostor manipulacije rezultatima analiza, ocjene, mjerenja i certifikacije, jer nema jedinstvenih međunarodnih standarda koji bi određeni rezultat činili kvalitetnim, stručnim i sigurnim. Bez akreditacije je moguće da određeni proizvod, konkretno riba/riblja mlađ iz istog izvora u jednoj laboratoriji dobije potvrdu genetičke karakterizacije autohtonosti, a u drugoj ne dobije.

Osim što je akreditacija neophodna za ustanovu, neophodna je i za određeni proces u kojem se utvrđuje da lije određeni proces podoban za davanje ocjene usklađenosti određene robe, usluge itd.

Primjena međunarodnih standarda za određenu robu ili uslugu koja se pribavlja u postupku javne nabavke je obavezna. Ovo proizlazi iz odredbe člana 48. st.5. Zakona o javnim nabavkama BiH. Nije sporno da u tenderskoj dokumentaciji nije traženo da pravna lica čije se Analize traže kao dokaz genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku meko usnu pastrmku i neretvansku glavaticu budu akreditovana. Upravo u ovome i jeste osnovni problem i nedostatak tenderske dokumentacije.

Nadalje, smatra da je gornjim članovima tenderske dokumentacije (koji upućuju na organe od kojih se mogu pribaviti dokazi genetičkog diverziteta) prekršen i član 49. Zakona o javnim nabavkama, stav l. tačka e) koja propisuje da ugovorni organ u postupku javne nabavke može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj ili profesionalnoj osposobljenosti ponuđača, među kojima i uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, kojim se potvrđuje da na odgovarajući način tačno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama, a što, kad je kvaliteta u pitanju, upućuje na odredbu člana 48. st. 5. Zakona o javnim nabavkama. Ovo iz razloga što je iz onog što je naprijed navedeno jasno da u BiH ne postoji akreditovana, time ni nadležna institucija za utvrđivanje genetičkog diverziteta za ribu/riblju mlađ iz osporene Javne nabavke roba, a ugovorni organ insistira da takvu potvrdu izda i analizu izvrši pomenuti Institut iz Sarajeva ili druga pravna lica za koja nema dokaza da postoje. Akreditovana, time i nadležna institucija za neku oblast može biti samo ona koju BATA takvom oglasi, kao i u svakoj drugoj državi.

Citirane odredbe Zakona o javnim nabavkama ne ograničavaju iz koje zemlje mora biti

nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, pa stoga smatramo da nije bilo nikakvih prepreka da se u tenderskoj dokumentaciji pribavi potvrda nadležne institucije iz bilo koje države, koja je akreditovana za utvrđivanje i određivanje genetičkog diverziteta ribe/riblje mlađi, jer svaka nadležna državna agencija primjenjuje iste međunarodne standarde za akreditaciju. Zato između ocjene određene iste robe, procesa, itd. koju izvrše nadležna akreditovana tijela u dvije različite države ne smije i ne može biti razlike.

Radi navedenog, ugovorni organ ne može insistirati na dokazu iz stava 4.2.1. tačka p) Tenderske dokumentacije, kad ovaj dokaz, u smislu potvrde genetičkog diverziteta - genetičke karakterizacije ribe/riblje mlađi, nijedan ponuđač ne može dostaviti od Instituta za genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju iz Sarajeva ili druge pravne osobe iz člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Iz istog razloga ne može u tenderskoj dokumentaciji stajati ni napomena iza tačke 3.4.2 a), niti se insistiranje na certifikatu Instituta iz Sarajeva ili drugih lica može pravdati preferencijalnim tretmanom domaćeg.

Ugovorni organ je aktom broj 02-2-83-6609/19 od 14.10.2019. godine dostavio izjašnjenje na navode žalbe u kojem između ostalog navodi da je odredio minimum kvalifikacionih uslova tako da u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti koje ponuđači trebaju ispunjavati oni su u potpunosti ne diskriminatorski i nisu ograničavajući za konkurenciju. Naprotiv, postavljenim kvalifikacionim uslovima koje ponuđači trebaju ispunjavati omogućava se veća konkurencija tako da je svakoj pravnoj i fizičkoj osobi koja se bavi proizvodnjom i uzgojem ribe i riblje mlađi omogućeno da učestvuje u natjecanju.

Ugovorni organ je u tenderskim dokumentacijama 10202-152/19 (LOTI, LOT 2, LOT 3), 10202- 156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19 pod tačkom 3.4.1. koja se odnosi na uslove vezane za tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača, naveo da isti moraju ispuniti minimalne uslove.

Iz navedenog se vidi da Ugovorni organ kao ocjenu postavljenih uslova da riblja mlađ/riba ima jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije (glavatica), (mekousna pastrmka), (potočna pastrmka), što je čini pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka će vršiti na osnovu dostavljenog originala ili ovjerene kopije certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu, neretvansku meko usnu pastrmku i neretvansku potočnu pastrmku izdat od strane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ili drugog pravnog lica registriranog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH („Službene novine FBiH, broj 64/04"). Ugovorni organ nije isključivo rekao da to mora biti Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdat od strane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo, već je ponuđačima ostavljena mogućnost dostavljanja navedenog dokaza i od drugih registriranih pravnih i fizičkih lica ne samo na prostoru BiH već i drugih zemalja u skladu sa zakonskim procedurama.

Na osnovu navoda iz Rješenja Ureda za razmatranje žalbi broj JN2-01.07-1-497-8/18 od 13.09.2018.godine i broj JN2-01.07-1-702-6/18. od 12.12.2018.godine, Ugovorni organ je uputio

dopis prema Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koji se odnosi na izdavanje certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti riblje populacije vezano za što kvalitetniju izradu tenderske dokumentacije za nabavku riblje mlađi/ribe za poribljavanje sliva rijeke Neretve. U navedenom dopisu se između ostalog navodi: *„da je kod propisivanja tenderske dokumentacije za predmetno pitanje potrebno postupati u skladu sa navedenim članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, odnosno da certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdaju pravna lica koja su registrirana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, kako je propisano pomenutim članom zakona. Što se tiče dostavljanja izvještaja iz stava (3) navedenog člana citiranog Zakona, isti nam je dostavljen jedino od strane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu.* " Ugovorni organ se prilikom izrade tenderske dokumentacije u smislu određivanja uslova i dokaza vezano za tehničku i profesionalnu sposobnost vodio navedenim u dopisu broj 03-3-24/2-954/19 izdato od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

U vezi sa navodom žalitelja da u BiH ne postoji akreditovana laboratorija sa akreditovanim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, meko usnu pastrmku i neretvansku glavaticu, URŽ svojim Rješenjem broj JN2-03-07-1 -1923-7/19 od 05.09.2019.godine na strani 17. pasus 2. je istakao da članom 48.Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBIH nije izričito propisano da je neophodno da navedene poslove obavlja akreditovani laboratorij, nego je jasno propisano da to obavljaju pravna lica koja su registrirana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, a što je zahtjev ugovornog organa iz tačke 3.4.1. i 3.4.2. tenderske dokumentacije, te se navod žalitelja daje propust ugovornog organa što u tenderskoj dokumentaciji nije zahtijevao da pravna lica čije se analize zahtijevaju kao dokaz genetske autohtonosti za predmetnu nabavku budu akreditirana, smatra neosnovanim.

Institut za genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju (INGEB) je pravno lice koje je registrirano za stučna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Na osnovu toga, isti ima dozvolu da radi Analizu genetičkog diverziteta-genetičku karakterizaciju autohtonosti riblje mlađi, te na osnovu te analize izdaju certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti, (kako je i propisan članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH, Sl.novina 64/04). O prethodno navedenom svjedoči i dopis Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, upućenog JP EP BiH. Sto se tiče navoda da iz osporene tenderske dokumentacije ne proizlazi da li se pod drugim pravnim licem registriranim za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodna ribarstva, misli i na domaća i strana lica, Ugovorni organ ističe da članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu nije precizno propisano gdje moraju biti registrirane pravne osobe koje vrše stručna i znanstvena istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda.

Tenderska dokumentacija i ne treba da sadrži uputu ponuđačima koja su to druga registrirana pravna lica za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, niti kod kojeg su organa registrirani, niti u kojoj državi. U tenderskoj dokumentaciji je navedeno jedno pravno lice (INGEB), za koje pouzdano znamo, a iz ranijih

iskustava preneseno, da radi Analizu genetičkog diverziteta-genetičku karakterizaciju autohtonosti riblje mlađi, te na osnovu te analize izdaju certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti. Žalitelj u cijeloj svojoj žalbi (u više navrata) na sve načine pokušava da diskredituje INGEB kao registrirano pravno lice za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, koji ima dozvolu da radi Analizu genetičkog diverziteta-genetičku karakterizaciju autohtonosti riblje mlađi, te na osnovu koje izdaju certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti.

Prije svega istakli bi da žalitelj ponovo, kao i u prethodnim žalbama, inputira URZ-u da je u svojim riješenjima naveo da je ugovorni organ dužan dokazati da je INGEB registrovan u smislu člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu što nije tačno.

Kao što je vidljivo iz Rješenja URŽ-a br. JN2-03-07-1-1923-7/19 od 05.09.2019. godine (strana 17.) URZ „konstatuje da se žalitelj neosnovano poziva na praksu ovog organa u vezi sa spornim pitanjem". Takođe na strani 16. navedenog Rješenja URZ je istakao da je tenderska dokumentacija (tačke 3.4.1.a, 3.4.2.1), 4.2..) sačinjena u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu i u skladu sa dopisom Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, te je konstatovano da žalitelj nije dokazao da Institut za genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ne može vršiti analizu genetičkog diverziteta.

U prilog svojim navodima žalitelj je dostavio Aktuelni izvod iz sudskog registra Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo od 18.09.2019. godine, tvrdeći da Institut nije registrovan u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu, odnosno za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva, te da po mišljenju žalitelja djelatnosti INGEB-a: Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim i tehničkim i tehnološkim naukama i Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji ne ukazuju na registraciju kakvu propisuje član 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH. U vezi dostavljenog Aktuelnog izvoda iz sudskog registra, prije svega ukazujemo na činjenicu da je žaliteljevo „mišljenje" pogrešno, površno i paušalno. Naime iz Izvoda iz sudskog registra je vidljivo da je INGEB registriran za istraživanja kakva propisuje član 48. Zakon o slatkovodnom ribarstvu F BiH. Naime djelatnost 72.11 istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji upravo to dokazuje, a što je vidljivo, a što je žalitelj trebao provjeriti iz Klasifikacije djelatnosti BiH gdje je pojašnjeno šta uključuje razred 72.11: 72.11 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji Ovaj razred uključuje istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji: DNK/RNK. genomika, farmakogenomika, genske probe, genetski inžinjering, sekvencioniranje, sinteza i umnožavanje (amplifikacija) DNK i RNK, profiliranje izražaja (ekspresije) gena te upotreba antisens tehnologije

- proteini i ostale molekule: sekvencioniranje, sinteza i inžinjering proteina i peptida (uključujući velike molekule hormona); poboljšane metode prijenosa velikih molekula lijeka; proteomika, pročišćavanje i izoliranje proteina, ćelijsko signaliziran]e, identifikacija ćelijskih receptora
- kultura ćelija i tkiva te inžinjering: rad sa ćelijskim kulturama i kulturama tkiva, tkivni inžinjering (uključujući elemente tkiva i biomedicinski inžinjering), ćelijska fuzija, stimulanti kod vakcina i podizanja imuniteta, kultiviranje embrija biotehnološke tehnike:

fermentacija upotrebom bioreaktora, biološka obrada, biološko izluživanje,

- biološko izbjeljivanje, biološko odsumporavanje, bioremedijacija, biofiltracija, fitoremedijacija
- genski i RNK vektori: genska terapija, virusni vektori
- bioinformatika: izrada baze podataka o geonomima i proteinskim sekvencama; modeliranje složenih bioloških procesa, uključujući biološke sisteme
- nanobiotehnologija: primjenjuje alate i procese nano i mikrotehnologije za izradu uređaja za istraživanje bioloških sistema i primjenu u farmaciji, dijagnostici itd.

Prosto je nevjerojatno koliko žalitelj površno tumači djelatnost za koje je registrovan INGEB, s obzirom da očekuje da u Izvodu sudskog registra u dijelu djelatnost očekuje bukvalno isti tekst kao što ga propisuje član 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH.

Iz svega naprijed navedenog vidljivo je daje Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo (INGEB) registriran za tu oblast te da može vršiti analizu genetičkog diverziteta, što je uostalom potvrdilo i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva svojim dopisom od 20.06.2019. godine.

Također navod žalitelja da odredba člana 48.stav (5) Zakona o javnim nabavkama propisuje (ima na umu) certifikat akreditovanog organa, nije osnovan, jer odredba člana 48. stav (5) ne regulira dostavljanje certifikata. Član 48. stav (6) Zakona o javnim nabavkama propisuje obavezu ugovornog organa da ukoliko zahtjeva dostavljanje certifikata koji izdaju nezavisna tijela, da se pozove na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na evropskim serijama standarda, ali daje dužan prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja od kandidata koji nemaju pristup takvim certifikatima. S tim u vezi URŽ u svom Rješenju broj JN2-03-07-1-1923-7/19 od 05.09.2019.godine na strani 17. pasus 3. navodi da žalitelj neosnovano ističe daje ugovorni organ u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama dužan zahtijevati dokaz koji izdaje akreditirana laboratorija, jer niti Zakon o javnim nabavkama takvo nešto propisuje, a posebno što je ugovorni organ postupao u skladu s materijalnim propisom koji regulira predmetnu materiju Zakonom o slatkovodnom ribarstvu FBiH, koji također ne propisuje da navedene dokaze mora izdati akreditirana laboratorija, nego pravno lice registrirano za predmetna ispitivanja, zbog čega se navod žalitelja smatra neosnovanim.

U vezi sa navodom žalitelja da je ugovorni organ propuštajući da zahtjeva dokaz o genetskoj autohtonosti ribe izdat od akreditirane laboratorije postupio suprotno članu 49. stav (1) tačka e) Zakona o javnim nabavkama URŽ u svom Rješenju broj JN2-03-07-1-1923-7/19 od 05.09.2019.godine na strani 17. pasus 4. ističe da je navedenom odredbom Zakona propisano da u postupku javne nabavke robe ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti ponuđača, između ostalog: e) uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta a kojim se potvrđuje da na odgovarajući način točno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama. S tim u vezi, citiranom odredbom nije propisano da ugovorni organi moraju tražiti dokaze isključivo od akreditiranih laboratorija, a posebno imajući u vidu materijalni propis kojim je regulirana predmetna nabavka, jasno je daje

ugovorni organ zahtijevao dostavljanje dokaza u skladu sa članom 49. stav (1) tačka e) Zakona o javnim nabavkama, te se navod žalitelja smatra neosnovanim.

Vezano za navode za BAT akreditaciju, ističemo slijedeće: Tačno je da u BiH ne postoji akreditovana laboratorija sa metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, zato što kod takve analize ribe nikakvim aktom niti zakonom nije propisana BAT akreditacija. Pa to jasno i govori da niko u BiH nije akreditovan za takvu vrstu djelatnosti, zato što takva akreditacija i nije zahtijevana, kako bi se uradilo utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe. Ukoliko bi to bilo neophodno, imali bi više BAT akreditiranih labaratorija, za takve vrste djelatnosti. S obzirom da nema ni jedne u BiH pa to jasno i nedvojbeno i govori da laboratorija ne zahtijeva BAT akreditiranje za naprijed navedeno.

BAT Institut za akreditiranje u BiH nema propisane kriterije na osnovu kojih bi se vršilo utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku meko usnu pastrmku i neretvansku glavaticu. U Zakonu o slatkovodnom ribarstvu («Službene novine FBiH» broj 64/04), nigdje nije propisano da laboratorija koja izdaje certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti mora biti BAT akreditovana.

Navod iz žalbe da Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju u Sarajevu (INGEB) ne može vršiti analizu genetičkog diverziteta za poribljavanje rijeke Neretve, te da je o tome URZ dao svoje mišljenje u tri prethodne odluke: JN2-03-07- 1-1364-9/17 od 18.01.2018. godine, JN2-01.07-1-497-8/18 od 13.09.2018. godine i JH2-01.07-1-702-6/18 od 12.12.2018. je u potpunosti netočan i suprotan dokazima objektivne prirode. Naime, niti u jednom od navedenih rješenja URZ-a nije navedeno da Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju u Sarajevu ne može vršiti analizu genetičkog diverziteta, kako to tvrdi žalitelj.

Vezano za navod Žalitelja da će Ugovorni organ metodom slučajnog uzroka izvršiti kvalitativnu i kvantitativnu kontrolu riblje mlađi tj. da će izvršiti molekulamo-genetičku analizu uzoraka riblje mlađi na dan poribljavanja, je potpuno zakonsko pravo JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica da kontroliše robu (riblju mlađ/ribu u ovom slučaju) koju je prethodno nabavio. Ukoliko roba nije onakvog kvaliteta, kako je to tenderskom dokumentacijom zahtijevano, JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica zadržava pravo da izvrši protest garancije za dobro izvršenje posla u iznosu od 10% vrijednosti potpisanog ugovora, obzirom da se ponuđač prethodno obavezao da će ispuniti sve zahtjeve postavljene tenderskom dokumentacijom.

Smatra značajnim napomenuti da je Žalitelj, svih prethodnih godina, kad je potpisivao ugovor sa Ugovornim organom JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi« Jablanica za nabavku autohtone riblje mlađi za poribljavanje, u sklopu zahtijevane dokumentacije, uredno dostavljao dokumentaciju vezano za genetički diverzitet-genetičku karakterizaciju autohtonosti ribe, od *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu,* upravo ona institucija, koju Žalitelj u prethodne dvije godine uporno osporava. Žalitelj je izuzetno svjestan da, u ovom slučaju *Institutu za genetičko inženjerstvo i*

biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu nije neophodna BAT akreditacija, da bi certifikat bio valjan. Jedini razlog zašto Žalitelj osporava certifikat izdat od strane *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu* je taj što već duži period u svom ribogojilištu nema matična jata autohtonih vrsta riblje mlađi za poribljavanje sa jasnim molekulama-genetičkim karakteristika autohtonosti. Zbog neposjedovanja autohtonih matičnih jata, Žalitelj ne može uraditi analizu niti može dobiti certifikat o genetičkoj autohtonosti iste.

Vrlo značajnim smatra napomenuti i to da je Žalitelj također, krivotvorio i nalaz zdravstvenog stanja riblje mlađi izdato od strane Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. U prilogu Izjašnjenja na navode navedene u žalbi dostavlja i dopis/informaciju broj 73/2017 od 21.04.2017.godine izdato od strane Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Glavni i jedini razlog zašto Žalitelj uporno opstruira postupak javne nabavke riblje mlađi/ribe koji provodi JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnice »Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica praveći probleme oko nadležnosti izdavanja certifikata genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe od strane *Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu,* je nemogućnost dobivanja istog te samim tim nemogućnost učešća u postupcima javnih nabavki.

Na osnovu utvrđenih činjenica može zaključiti da je Ugovorni organ u potpunosti primjenjivao odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH i druge podzakonske akte iz oblasti javnih nabavki prilikom provođenja postupka javne nabavke. Postupajući po žalbi, razmotreni su svi navodi iz žalbe te smatramo da je Ugovorni organ postupio u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te da tenderska dokumentacija nije manjkava, diskriminatora niti je protivna međunarodnim standardima, niti je kreirana na način da se pogoduje bilo kojem ponuđaču. Shodno navedenom, predlaže se da se žalba odbije kao NEOSNOVANA.

Prije nego li se upustilo u meritorno odlučivanje, ovo tijelo je pristupilo provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe koje moraju biti ispunjene na strani žalitelja, kako bi se uopće pristupilo njenom rješavanju, a odnose se na uvjetovane pretpostavke u skladu sa člankom 109., 105. i 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH", br. 39/14; u daljnjem tekstu: ZJN) i utvrdio da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, ovo tijelo je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te izvršenu analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, utvrdilo da je potrebno riješiti kao u dispozitivu odluke iz sljedećih razloga:

Žalba je osnovana.

Žalitelj navodi kako je tačkom 3.4.2. tenderske dokumentacije navedeno da će se ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača izvršiti na osnovu zahtijevane dokumentacije, dok je tačkom 3.4.2.a) tenderske dokumentacije navedena napomena koja glasi: Ukoliko ponuđač ne

dostavi Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu/neretvansku meko usnu pastrmku/neretvansku potočnu pastrmku razlog su za isključenje odnosno diskvalifikaciju ponuđača iz postupka nabavke.

Žalitelj navodi da su navedene odredbe tenderske dokumentacije nezakonite i suprotne podzakonskim aktima, ističući da ugovorni organ ne navodi da li je Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo (u daljem tekstu: INGEB) registrirano, a time i ovlašteno za izdavanje certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta nabavke, kako odredba člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH upućuje da poslove iz oblasti slatkovodnog ribarstva obavljaju pravna lica koja su *registrirana* za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda.

Člankom 48. stavak (1) alineja (10) Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH propisano je Poslove u području slatkovodnog ribarstva obavljaju pravna lica koja su registrirana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, te da pravna lica izdaju certifikate o porijeklu i genetičkoj autohtonosti. Također, dalje u članu 48. se navodi da pravna lica iz stava 1. ovog člana dužna su o obavljanju poslova iz svoje djelatnosti, a vezano za ribarstvo, najmanje jednom godišnje dostaviti izvještaj Federalnom ministarstvu.

Uvidom u Dopis Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva broj 03-3-24/2- 954/19 od 20.6.2019. godine upućen ugovornom organu, ovaj organ je utvrdio da je Ministarstvo navelo da ugovorni organ prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije mora postupati u skladu s članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu, odnosno da certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdaju pravna lica koja su registrirana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Također je navedeno da je Ministarstvo izvještaj iz stava (3) citirane odredbe Zakona o slatkovodnom ribarstvu zaprimio jedino od Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu.

S tim u vezi, ovaj organ nesporno zaključuje da je INGEB pravna osoba koje je registrirana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, te može izdavati certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti na način propisan članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Navedeno proizlazi iz uvida u Aktualni izvod iz sudskog registra br.065-0-RegZ-19-007579 izdato 18.9.2019.god. od strane Općinskog suda u Sarajevu, po kome je INGEB, između ostalog, registriran i za istraživanja i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji (šifra 72.11.) a što je u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti BiH u odnosu na datu šifru koja uključuje istraživanja istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji (DNK/RNK: genomika, farmakogenomika, genske probe, genetski inženjering, sekvencioniranje, sinteza i umnožavanje (amplifikacija) DNK i RNK, profiliranje izražaja (ekspresije) gena te upotreba antisens tehnologije; proteini i ostale molekule: sekvencioniranje, sinteza i inženjering proteina i peptida (uključujući velike molekule hormona); poboljšane metode prijenosa velikih molekula lijeka; proteomika, pročišćavanje i izoliranje proteina, ćelijsko signaliziranje, identifikacija ćelijskih receptora; kultura ćelija i tkiva te inžinjering: rad sa ćelijskim kulturama i kulturama tkiva, tkivni inžinjering (uključujući elemente tkiva i biomedicinski inžinjering), ćelijska fuzija,

stimulanti kod vakcina i podizanja imuniteta, kultiviranje embrija biotehnološke tehnike: fermentacija upotrebom bioreaktora, biološka obrada, biološko izluživanje; biološko izbjeljivanje, biološko odsumporavanje, bioremedijacija, biofiltracija, fitoremedijacija; genski i RNK vektori: genska terapija, virusni vektori; bioinformatika: izrada baze podataka o geonomima i proteinskim sekvencama; modeliranje složenih bioloških procesa, uključujući biološke sisteme; nanobiotehnologija: primjenjuje alate i procese nano i mikrotehnologije za izradu uređaja za istraživanje bioloških sistema i primjenu u farmaciji, dijagnostici) itd. Slijedom navedenog, ovaj organ utvrđuje da žalitelj nije dokazao da Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ne može izdavati traženi certifikat te se navod smatra **neosnovanim.**

Žalitelj nadalje navodi da TD ne sadrži dovoljno jasne upute ponuđačima koje su to druge registrirane pravne osobe iz tačke 3.4.2.a) TD. U odnosu na navedeno, ovaj organ ističe da tenderska dokumentacija (t.3.4.2.a) pored zahtijevanja Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdato od strane INGEB-a, predviđa (kao alternativnu mogućnost) i dostavljanje certifikata izdato od strane druge pravne osobe registriranog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologiju kopnenih voda u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Dakle, navedeni zahtjev ugovornog organa nije postavljen suprotno odredbama Zakona o javnim nabavkama, niti odredbama člana 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, kako datim Zakonom nije propisano koje su to pravne osobe koje vrše stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda niti kod kojih organa takve osobe trebaju biti registrirane (bilo u BiH ili inostranstvu), pri čemu se ponovo naglašava da je ugovorni organ postavio precizan zahtjev za dostavljanje certifikata točno određene institucije (INGEB), te je dakle riječ o zahtjevu ugovornog organa na osnovu kojeg (potencijalni) ponuđači mogu pripremiti svoje ponude. Nadalje, navedeni zahtjev ugovornog organa nije suprotan niti odredbama člana 49. stav (1) tačka e) Zakona o javnim nabavkama prema kojima ugovorni organ vezano za tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača može od ponuđača zahtijevati uvjerenja koja izdaju nadležne institucije ili agencije za kontrolu kvaliteta a kojima se potvrđuje da na odgovarajući način točno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama. Imajući u vidu gore navedeno, navod žalitelja vezan za pomenuti dio TD, se smatra **neosnovanim.**

Pored toga, ovaj organ smatra da u t.3.4.2.a) TD nije riječ o povredi osnovnih načela Zakona o javnim nabavkama (zagarantiranih članom 3. Opštih principa Zakona o javnim nabavkama.), kako je svim potencijalnim ponuđačima ostavljena mogućnost da dostave Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdato od strane INGEB-a, ili certifikat izdato od strane druge pravne osobe registriranog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologiju kopnenih voda u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, te je iz TD evidentno da se ne favorizuju ponuđači koji su u mogućnosti da pribave certifikat izdat isključivo od strane INGEB-a, te prema tome, na navedeni način ugovorni organ je u predmetnom postupku nabavke osigurao pravednu i aktivnu konkurenciju, na principima nediskriminacije i jednakosti.

U odnosu na navod žalitelja da TD sadrži nejasan i nezakonit termin, jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije iz t.3.4.1.a) te da ista može dovesti do nejednakog tretmana ponuđača, uvidom u navedeni dio TD utvrđeno je da je ugovorni organ u vezi uvjeta

tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, postavio i sljedeći zahtjev: *da riblja mlađ/riba ima jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije (LOT 1-glavatica, LOT 2-mekousna past nuka i LOT 3- potočna pastrmka), što je čini pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka.* Daljim uvidom u TD, utvrđeno je da je ugovorni organ kao dokaz za pomenuti uslov tehničke i profesionalne sposobnost ponuđača predvidio dostavljanje *Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu (LOT 1), neretvansku meko usnu pastrmku (LOT 2) i neretvansku potočnu pastrmku (LOT 3) izdat od strane INGEB-a Sarajevo ili drugog pravnog lica registriranog za* stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH (t.3.4.2.a). Shodno navedenom, navod žalitelja da t.3.4.1.a) TD sadrži nejasan i nezakonit termin *jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije* smatra se **neosnovanim,** kako je dovođenjem u međusobnu vezu t.3.4.1.a) i 3.4.2.a) predmetne TD nesporno da se jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije dokazuju certifikatima o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu (LOT 1), neretvansku mekousnu pastrmku (LOT 2) i neretvansku potočnu pastrmku (LOT 3) izdatim od strane INGEB-a Sarajevo ili drugog pravnog lica registrovanog za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, pri čemu ovo tijelo smatra da se navedenim zahtjevima TD potencijalni ponuđači ne dovode u neravnopravan tratman (kako to tvrdi žalitelj).

Pored toga, ovaj organ utvrđuje kako se navodi u izjašnjenju ugovornog organa *da je* žalitelj u ranijim postupcima javnih nabavki dostavljao u svojim ponudama certifikat izdat od strane INGEB-a, i da nije bilo nikakvih problema, a niti je žalitelj osporavao nadležnost INGEB-a. U dostavljenom odgovoru na izjašnjenje ugovornog organa od 25.10.2019. godine, žalitelj to i ne spori gdje navodi da je žalitelj sam dostavljao kao dokaz dokument INGEB-a u ranijem periodu je tačan. Razlog što je to prestao je isključivo taj što je ovlašteno lice žalitelja iz divlje i netaknute rijeke Rakitnice izlovilo određenu količinu autohtone pastrmke, jedan dio te ribe dao je ovlaštenom licu jednog od poznatih i odabranih „poribljavača" ugovornog organa, a drugi dio iste ribe ostavio za sebe. Ovlašteno lice odabranog „poribljavača" je dobilo genetsku kartu za tu ribu, a ovlašteno lice žalitelja nije, iako se radi o istoj ribi, ulovljenoj u istom periodu na istoj rijeci. Kako je to moguće? Jedino tako što se manipuliše INGEB-om, i u ribarskom lobiju određuje ko može, a ko ne može poribljavati.

U vezi s navodom žalitelja da u Bosni i Hercegovini ne postoji akreditovana laboratorija sa akreditovanim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu, ovaj organ ističe da članom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH nije izričito propisano da je neophodno da navedene poslove obavlja akreditirani laboratorij, nego je jasno propisano da to obavljaju pravna lica koja su registrirana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, a što je zahtjev ugovornog organa iz tačke 3.4.1. i 3.4.2 tenderske dokumentacije, te se navod žalitelja da je propust ugovornog organa što u tenderskoj dokumentaciji nije zahtijevao da pravna lica čije se analize zahtijevaju kao dokaz genetske autohtonosti za predmetnu nabavku budu akreditirana, smatra **neosnovanim.**

Također navod žalitelja da odredba člana 48. stav (5) Zakona o javnim nabavkama propisuje (ima na umu) certifikat akreditovanog organa, **nije osnovan,** jer odredba člana 48. stav (5) ne reguliše dostavljanje certifikata. Član 48. stav (6) Zakona o javnim nabavkama propisuje obavezu ugovornog organa da ukoliko zahtijeva dostavljanje certifikata koji izdaju nezavisna tijela, da se pozove na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na evropskim serijama standarda, ali da je dužan prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentni mjerama osiguranja od kandidata koji nemaju pristup takvim certifikatima. S tim u vezi, ovaj organ utvrđuje da žalitelj neosnovano ističe da je ugovorni organ u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama zahtijevao dokaz koji izdaje akreditirana laboratorija, jer niti Zakon o javnim nabavkama takvo nešto propisuje, a posebno što je ugovorni organ postupao u skladu s materijalnim propisom koji propisuje predmetnu materiju Zakonom o slatkovodnom ribarstvu FBiH, koji također ne propisuje da navedene dokaze mora izdati akreditirana laboratorija, zbog čega se navod žalitelja smatra **neosnovanim.**

Vezano za navode žalitelja za BAT akreditaciju, ovaj organ utvrđuje kako u BiH ne postoji akreditovana laboratorija sa metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, zato što kod takve analize ribe nikakvim aktom niti zakonom nije propisana BAT akreditacija. BAT Institut za akreditiranje u BiH nema propisane kriterije na osnovu kojih bi se vršilo utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku meko usnu pastrmku i neretvansku glavaticu. U Zakonu o slatkovodnom ribarstvu («Službene novine FBiH» broj 64/04), nigdje nije propisano da laboratorija koja izdaje certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti mora biti BAT akreditovana, pa samim tim ugovorni organ i nije zahtijevao da Institucija koja izdaje zahtijevani certifikat mora biti BAT akreditirana, već je neophodno da to bude pravno lice koja je registrirano za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Slijedom navedenog ovaj organ utvrđuje i ovaj žalbeni navod **neosnovan.**

Žalbeni navod žalitelja u kojem navodi da su nejasne i zbunjujuće, a time i nezakonite odredbe člana V Okvirnog sporazuma (Aneksi 8.1, 8.II i 8.III), člana III nacrta pojedinačnog godišnjeg ugovora (Aneksi 9.1, 9.II i 9.III) osporavane tenderske dokumentacije broj: 10202-152/19, koji član navodi da naručilac zadržava pravo da na dan poribljavanja o svom trošku izvrši kvantitativno-kvalitatativnu kontrolu ribe/riblje mlađi predmeta nabavke, obzirom na Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti iste. Ukoliko Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti ribe/riblje mlađi poslije uzorkovanja na dan poribljavanja, pokaže manje od 80% učešća posmatrane ribnjačke populacije sa jedinkama autohtonih neretvanskih populacija ribe/mlađi predmeta nabavke, ugovorni organ će podnijeti zahtjev za protest bankarske garancije za dobro izvršenje posla odnosno bezuslovnu naplatu shodno odredbama ZOO.... Prema izjašnjenju ugovornog organa jasno se navodi da će ugovorni organ metodom slučajnog uzroka izvršiti kvalitativnu i kvantitativnu kontrolu riblje mlađi tj. da će izvršiti molekulama-genetičku analizu uzoraka riblje mlađi na dan poribljavanja, što je potpuno zakonsko pravo JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica da kontroliše robu (riblju mlađ/ribu u ovom slučaju) koju je prethodno nabavio, u čemu nije prepoznao nikakvo zakonsko ograničenje. Ukoliko roba nije onakvog kvaliteta, kako je to tenderskom dokumentacijom

zahtijevano, JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, Podružnica «Hidroelektrane na Neretvi» Jablanica zadržava pravo da izvrši protest garancije za dobro izvršenje posla u iznosu od 10% vrijednosti potpisanog ugovora, obzirom da se ponuđač prethodno obavezao da će ispuniti sve zahtjeve postavljene tenderskom dokumentacijom.

Ovaj organ utvrđuje kako navedene odredbe navedene u žalbi nisu suprotne zakonskim odredbama, niti je žalitelj uputio ovaj organ da su prekršene zakonske odredbe, a što je bio dužan učiniti u skladu sa članom 102. stav (3) Zakona o javnim nabavkama, kako bi dokazao ili bar učinio vjerojatnim postojanje činjenica navedenih u žalbenom navodu. Naime, prema stavu ovog organa, ugovorni organ ima pravo da u svakom trenutku može izvršiti kvaliteta robe koju nabavlja i to na način da putem ovlaštene institucije provjeri kvaliteta robe koja je predmet nabavke, te ukoliko utvrdi da roba nije zahtijevanog kvaliteta, propiše i mogućnost protesta bankarske garancije odnosno bezuslovnu naplatu shodno Zakonu o obligacionim odnosima.

Također se konstatuje da je dati zahtjev ugovornog organa veza za izvršenje ugovora shodno Zakonu o obligacionim odnosima, a isti nije ni postavljen suprotno odredbama Zakon o javnim nabavkama niti je žalitelj u smislu člana 102. stav (3) Zakona o javnim nabavkama dokazao ili učinio vjerojatnim da je zahtjev postavljen suprotno Zakonu o javnim nabavkama. Upravo iz tog razloga se zahtjeva od ponuđača da izjave kako su spremni prihvatiti sve uslove propisane tenderskom dokumentacijom. Slijedom navedenog, ovaj organ utvrđuje i ovaj žalbeni navod **neosnovanim.**

S obzirom na činjenicu da je žalitelj u žalbi tražio da se poništi predmetna tenderska dokumentacija, kao i imajući u vidu činjenicu da je ovaj organ svojim Rješenjem, broj: JN2-03-07-1-3183-3/19 od 06. 02. 2020. godine poništio tendersku dokumentaciju u konkretnom postupku javne nabave, te upute Suda Bosne i Hercegovine iznesene u Presudi, broj: S1 3 U S1 3 U 035002 20 U od 22. 07. 2021. godine, ovaj organ utvrđuje da je žalba osnovana iz razloga što je žalitelj učinio vjerojatnim postojanje okolnosti i povrede Zakona o javnim nabavama u dijelu koji se odnosi na raspisivanje tri javna poziva u isto vrijeme od strane ugovornog organa, kao i da je objavio javni poziv u otvorenom postupku javne nabave *riblje mlađi/ribe* glavatice (LOT-1), meko usne pastrmke (LOT-2) i potočne pastrmke (LOT-3) u vidu obavještenja o nabavci broj 1409-1-1-129-3-86/19 od 24.09.2029. godine, koji se vodi pod brojem 10202-152/19, pa kako je nesporno utvrđena prednja činjenica, ovaj organ usvaja žalbu žalitelja kao **osnovanu.**

Ovakav stav ovog vijeća je zasnovan na navedenim činjenicama i stanju spisa, te na uputi Suda Bosne i Hercegovine izraženog u Presudi broj: S1 3 U S1 3 U 035002 20 U od 22. 07. 2021. godine pri čemu ovaj organ ukazuje da se prilikom donošenja ovog rješenja u potpunosti pridržavalo pravnih stavova Suda izraženih u navedenoj presudi.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 5.000,00 KM izvršit će se na osnovu posebnog rješenja ovog tijela, u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih čl. 108. Zakona o javnim nabavama.

Na temelju naprijed navedenog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
mr.sc.ufr. Amar Hadžiomerović

Dostaviti:
- Riba Neretva d.d. Konjic
- JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Podružnica Hidroelektrane na Neretvi Jablanica,
- evidencija
- a/a